

چارچوب شرح خدمات شناسایی و معرفی الگوهای کاهش ردپای کربن در تالاب‌ها با مشارکت جوامع محلی (پایلوت در تالاب‌های شادگان و زریوار)

یک - عنوان

عنوان: شناسایی و معرفی الگوهای کاهش ردپای کربن در تالاب‌ها با مشارکت جوامع محلی (پایلوت در تالاب‌های شادگان و زریوار)
سفارش دهنده: طرح حفاظت از تالاب‌های ایران

دوره زمانی: خرداد ماه ۱۴۰۲ تا شهریور ماه ۱۴۰۲ (۴ ماه)

منابع مالی: اعتبارات بین‌المللی (تقدی)

محل انجام پروژه: تالاب‌های شادگان و زریوار

دو - پیشینه و/یا ضرورت

تغییر اقلیم یک پدیده است که به طور مستقیم یا غیرمستقیم به فعالیت‌های انسانی نسبت داده می‌شود، که ترکیب جو جهانی و تنوع آب و هوای مشاهده شده را در طول دوره‌های زمانی و به طور مقایسه‌ای تغییر می‌دهد. سریعتر از آنچه در طول قرن‌های گذشته گزارش شده است، دماها در حال افزایش، اقیانوس‌ها در حال گرم شدن، برف و یخ در حال ذوب شدن و سطوح دریاها در حال افزایش هستند. دلیل این امر مقادیر افزایش یافته دی اکسید کربن (CO_2)، متان و سایر گازهای گلخانه‌ای ناشی از فعالیت‌های انسانی در اتمسفر است. با توجه به مطالعات انجام گرفته سطح دی اکسید کربن (CO_2) در اتمسفر ما در مقایسه با زمان‌های پیش از صنعتی شدن به ۴۰٪ افزایش یافته است. به منظور محدود کردن اثرات تغییر اقلیم، جامعه جهانی از طریق توافق پاریس بدنبال تثبیت و کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای است تا بدین وسیله افزایش میانگین دمای جهانی را در این قرن به زیر ۲ درجه سلسیوس محدود کند. در همین راستا استفاده از عبارت "ردپای کربن" را می‌توان یک اصطلاح مهم در مورد میزان گازهای گلخانه‌ای موجود در فعالیت‌ها و محصولات مختلف دانست. گستردگی پذیرش عمومی این اصطلاح و آسانی انتقال اطلاعات در مورد گازهای گلخانه‌ای از طریق این اصطلاح، باعث شده تا دانشمندان و سیاست‌گذاران نیز محاسبات موجود در زمینه ردپای کربن را مورد بازبینی و اصلاح قرار دهند. تنها در ۳۵ سال اخیر تعدد بلایای طبیعی در سرتاسر جهان بیش از دو برابر تلفات داشته است و ۹۰٪ این بلایا مرتبط با آب هستند. پیش‌بینی می‌شود حتی آب و هوای نامساعد و خیم بیشتری هم در پیش رو باشد. تالاب‌ها نقش قابل توجهی را در موازنه و تثبیت انتشار گازهای گلخانه‌ای بازی کرده و اثرات تغییر اقلیم را تعدیل می‌کنند. تالاب‌ها (شامل باتلاق‌ها، مانگروها، بسترهای پوشیده از علف‌های دریایی و صخره‌های مرجانی) مانند ضربه‌گیر عمل می‌کنند. آن‌ها شدت امواج طوفان و سونامی‌ها را کاهش می‌دهند و از ۶۰٪ افرادی که در طول خطوط ساحلی زندگی یا کار می‌کنند در برابر سیل، خسارت مالی و تلفات جانی محافظت می‌کنند.

تالاب‌ها، مانگروها و علف‌های دریایی، مقادیر عظیمی از کربن را در خود ذخیره می‌کنند. تالاب‌ها از تمامی کربن موجود بر روی زمین تقریباً ۳۰٪ (دو برابر میزان کربنی که تمامی جنگل‌های جهان در خود ترسیب کرده‌اند) را ذخیره می‌کنند. تالاب‌ها اثربخش‌ترین بستر ترسیب کربن روی زمین هستند. در زمانی که تالاب‌ها غالباً برای کشاورزی، خشکانیده یا سوزانده می‌شوند، آن‌ها از یک بستر ترسیب کربن خود به یک منبع تولید کربن تبدیل می‌شوند که در طول قرن‌ها، کربن ذخیره شده را به درون اتمسفر نشر می‌دهند. دی اکسید کربن (CO₂) منتشر شده از تالاب‌های خشکانیده و سوزانده شده، معادل ۱۰٪ از کل دی اکسید کربن منتشر شده از سوخت‌های فسیلی طی یک سال است.

از منابع تولید و انتشار گازهای گلخانه‌ای می‌توان به استفاده از سوخت‌های فسیلی و فعالیتهای کشاورزی اشاره کرد که در جوامع محلی حاشیه تالاب‌های شادگان و زریوار به وفور در حال انجام می‌باشد. جوامع محلی حاشیه تالاب‌ها در کشاورزی و سایر بخش‌ها نقش مهمی در تولید این گازها بر عهده دارند که می‌تواند اثرات منفی تغییرات اقلیمی را تشدید نماید. در این پروژه در ابتدا با شناسایی کشاورزان پیشرو در جهت کاهش تولید کربن و پشتیبانی و حمایت از آن‌ها و سپس انتقال تجربیات این کشاورزان به دست‌اندرکاران مختلف از جمله زنان جوامع محلی، در راستای کاهش گازهای گلخانه‌ای تلاش خواهد شد.

سه - گروه مخاطب و کاربرد یافته‌ها: جوامع محلی ساکن در حاشیه تالاب‌ها، اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان های خوزستان و کردستان، سازمان حفاظت محیط‌زیست و سایر دست‌اندرکاران برنامه مدیریت جامع تالاب‌های شادگان و زریوار

چهار - هدف‌ها: هدف کلی پروژه شناسایی و معرفی الگوهای کاهش ردپای کربن با مشارکت جوامع محلی می باشد اما محدود به آن نمی شود.

۱- شناسایی و معرفی الگوهای کاهش ردپای کربن با مشارکت جوامع محلی

۲- آموزش و توانمندسازی جوامع محلی در راستای کاهش ردپای کربن

۳- اطلاع‌رسانی و آگاهی‌سازی جوامع محلی به منظور کاهش ردپای کربن در راستای حفاظت از تالاب‌ها

پنج - روش شناختی پیشنهادی: گام‌های پیشنهادی به شرح زیر می باشد:

اجرای این پروژه شامل برگزاری دو رویداد به شرح ذیل می باشد (در هر کدام از تالاب‌های شادگان و زریوار دو رویداد بصورت جداگانه انجام خواهد شد یک روستا در تالاب شادگان و یک روستا در تالاب زریوار)

۱- برگزاری رویداد شناسایی مزارع پیشرو در کاهش ردپای کربن: رویداد اول

گام اول: انتخاب شاخص‌های مناسب و کاربردی در جهت سنجش میزان ردپای کربن در مزارع حاشیه تالاب

- در این گام شاخص‌های سنجش میزان ردپای کربن در کشاورزی تهیه می‌گردد که بتوان با کمک این شاخص‌ها ردپای کربن در مزارع پایلوت را مورد ارزیابی قرار داد.

- توضیح: مجری پروژه این بخش را با همکاری مشاور تغییر اقلیم طرح حفاظت از تالاب‌های ایران صورت خواهد داد.

گام دوم: برگزاری یک نشست عمومی در جهت معرفی پروژه

- ورود به جامعه محلی و اعتماد سازی
- شناسایی کشاورزان علاقمند: در این مرحله با انجام فراخوان از کشاورزان علاقمند دعوت بعمل خواهد آمد و یک کارگاه آموزشی در جهت معرفی پروژه برگزار خواهد شد.
- انتخاب ۱۰ کشاورز علاقمند (لازم به ذکر است کشاورزانی انتخاب می‌شوند که در حال حاضر مشغول به کشاورزی باشند) و مزارع آن‌ها با استفاده از معیارهای گام اول مورد سنجش و ارزیابی قرار می‌گیرد.

گام سوم: تجزیه و تحلیل نتایج حاصل از پایش مزارع ۱۰ کشاورز منتخب

در این گام نتایج بدست آمده از پایش مزارع ۱۰ کشاورز منتخب آنالیز می‌گردد و میزان کاهش ردپای کربن در هر یک از مزارع انتخاب شده ارزیابی می‌گردد.

گام چهارم: اولویت بندی مزارع پیشرو در کاهش ردپای کربن

در این مرحله مزارع براساس میزان کاهش کربن اولویت‌بندی می‌شوند.

گام پنجم: برگزاری یک کارگاه انتقال تجربیات

در این گام یک کارگاه انتقال تجربیات برای کشاورزان در یکی از مزارع پیشرو برای سایر کشاورزان برگزار خواهد شد و الگوهای بهینه در جهت کاهش ردپای کربن در کشاورزی آموزش داده خواهد شد. (عموم کشاورزان روستا)

توضیح: ارزیابی میزان آگاهی کشاورزان در خصوص ردپای کربن پیش از اجرای پروژه و پس از اجرای پروژه با هماهنگی کارفرما انجام شود. (این فرایند با هدف سنجش میزان اثر بخشی پروژه صورت می‌گیرد).

توضیح مهم: تمام اقدامات ۵ گام فوق بصورت جداگانه برای هر تالاب (یک روستا در تالاب شادگان و یک روستا در تالاب زریوار) انجام خواهد شد.

۲- برگزاری جشنواره شناسایی زنان دوستدار تالاب: رویداد دوم

گام اول: ورود به جامعه محلی و اعتماد سازی

- برگزاری یک نشست عمومی جهت تشریح پروژه و اهداف آن
- شناسایی زنان علاقمند با استفاده از تکنیک‌های تسهیلگری

گام دوم: شناسایی پتانسیل‌ها، ظرفیت‌ها و محورهای مرتبط با ردپای کربن در فعالیتهای روزانه زنان از طریق برگزاری کارگاه آموزشی (حداقل دو کارگاه)

- در این گام برای زنان علاقمند یک کارگاه آموزشی جهت تحلیل معیشتی و ترسیم نمودار فعالیت روزانه با رویکرد مشارکتی برگزار خواهد شد. (تمرکز بر شناسایی محورهای مرتبط با ردپای کربن در فعالیتهای روزانه زنان خواهد بود)

گام سوم: شناسایی شاخص‌ها، گردآوری و تحلیل داده‌ها

- شناسایی و تدوین شاخص‌های ارزیابی تاثیر فعالیت روزانه زنان روستایی متناسب با محورهای شناسایی شده در گام دوم.

- ارزیابی میدانی جهت گردآوری، تحلیل و صحت‌سنجی داده‌ها

- انتخاب زنان پیشرو در کاهش انتشار کربن با استفاده از نتایج تحلیل داده‌ها

گام چهارم: برگزاری رویداد انتقال تجربیات در بین جوامع محلی

- در این گام بعد از شناسایی زنان پیشرو در کاهش ردپای کربن یک کارگاه برای زنان روستا برای انتقال نتایج و دستاوردها این پروژ برگزار خواهد شد.

توضیح مهم: تمام اقدامات ۴ گام فوق بصورت جداگانه برای هر تالاب (شادگان و زریوار) انجام خواهد شد.

توضیح: ارزیابی میزان آگاهی زنان در خصوص ردپای کربن پیش از اجرای پروژه و پس از اجرای پروژه با هماهنگی کارفرما انجام شود. (این فرایند با هدف سنجش میزان اثر بخشی پروژه صورت می‌گیرد).

۳- مستندسازی و تهیه گزارش اقدامات انجام شده مطابق زمانبندی اقساط و تهیه گزارش نهایی

شش - تولیدات پروژه:

۱. گزارش کامل (حداکثر ۱۰۰ صفحه) از اجرای اقدامات که شامل متن و تصویر خواهد بود.

۲. تصاویر و کلیپ‌های اقدامات صورت گرفته با کیفیت بالا

هفت - مشخصات و تجربه تیم کاری پروژه: ضروری است تیم کاری معرفی شده دارای مهارت‌ها و ویژگی‌های شامل مدرک دانشگاهی و تجربه کاری در زمینه تسهیلگری و کار با جوامع محلی ترجیحا مرتبط با علوم طبیعی، محیط‌زیست، منابع طبیعی، کشاورزی، تغییر اقلیم و انرژی‌های تجدید پذیر و دارا بودن مهارت آموزش، مذاکره و ارتباط، دارا بودن مهارت کار با رایانه بوده، طرف قرارداد شخصیت حقوقی باشد و دارای تجربیات مرتبط با این موضوع باشد.

جدول ۱: جدول تخصص‌های مورد نیاز تیم کاری

ردیف	تخصص مورد نیاز	تحصیلات و سابقه کار مورد نیاز
۱	تسهیلگر	حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط در زمینه تسهیلگری
۲	متخصص تغییر اقلیم	کارشناسی/کارشناسی ارشد
۳	کارشناس انرژی های تجدید پذیر	کارشناسی/کارشناسی ارشد
۴	کارشناس امور حقوقی	کارشناسی/کارشناسی ارشد
۵	کارشناس کشاورزی	کارشناسی/کارشناسی ارشد
۶	مستند ساز	حداقل ۲ سال سابقه کار مرتبط

هشت - نتایج: انتظار می‌رود در انتهای این پروژه جوامع محلی از الگوها و روش‌های بهینه شناسایی شده به منظور کاهش انتشار کربن در بخش کشاورزی و فعالیت‌های روزانه زنان در راستای حفاظت از تالاب استفاده نمایند.

نه - ملاحظات حقوقی - مالی

- کلیه هزینه‌های اجرایی مرتبط با شرح خدمات فوق شامل هزینه‌های اجرای سازه‌ها، مصالح مورد نیاز، حمل و نقل، ایاب و ذهاب، پذیرایی، اسکان، ملزومات برگزاری نشست و همچنین هزینه‌های بیمه (حوادث و ...) کارکنان شرکت و مالیات در طول مدت زمان قرارداد به عهده شرکت مجری می‌باشد.
- قیمت پیشنهادی به همراه کسورات قانونی (شامل بیمه و مالیات) اعلام گردد.
- شرایط ویژه: در قسط آخر قرارداد معادل ۳۵٪ کل مبلغ قرارداد با نظر کارفرما (در زمان انعقاد قرارداد) لحاظ و بعد از تایید نهایی و اتمام کامل تعهدات پرداخت خواهد شد.
- ده درصد کل مبلغ قرارداد در قالب ضمانت بانکی معتبر به عنوان "تضمین انجام تعهدات" در زمان انعقاد قرارداد توسط برنده به کارفرما تحویل خواهد گردد.
- اجرای بیست و هشت درصد کل مبلغ پروژه جهت انجام فعالیت‌های مرتبط با پروژه که توسط کارفرما اعلام می‌گردد.
- حد نصاب معاملات: این پروژه در حد نصاب متوسط معاملات دولتی فراخوان شده است.
- توجه نمایید این قرارداد پیش پرداخت نخواهد داشت.

• نکته بسیار مهم: لحاظ نمودن مالیات بر ارزش افزوده (۹٪) در مبلغ پیشنهادی

در برآورد مالی این پروژه تمامی کسورات قانونی شامل مالیات، بیمه، مالیات بر ارزش افزوده (۹٪) لحاظ و در مبلغ پیشنهادی اعلام شود. لازم به توضیح بیشتر می باشد، که با عنایت به محل اعتبارات این پروژه که از منابع مالی بین المللی از طریق دفتر برنامه توسعه ملل متحد بوده، طبق روال های رایج در بدنه دولت، پرداخت مالیات بر ارزش افزوده در قالب فاکتورهای رسمی در این نوع قراردادها امکان پذیر نیست و لذا باید در مبلغ کل قرارداد لحاظ شود. بنابراین در صورت توجه نمودن به این بند عواقب ناشی از آن بر عهده برنده مناقصه خواهد بود و مبلغی در این خصوص به قرارداد اضافه نخواهد شد.

تبصره: بدیهی است با توجه به شخصیت حقوقی متقاضی طبق ضوابط و مقررات جاری کشور هر یک از کسورات قانونی مربوطه که در این استعلام بها مشمول آن شخصیت حقوقی می شود، باید و حتما در مبلغ پیشنهادی پیش بینی گردد.

❖ اشخاصی که تمایل به همکاری دارند لطفا، طرح توجیهی (پروپوزال)، قیمت پیشنهادی و مدارک مورد نیاز (آگهی تاسیس، آگهی های تغییرات، اساسنامه شرکت، گواهی ارزش افزوده، سوابق کاری-رزومه و طرح پیشنهادی) را طبق فرایند استعلام در دو پاکت مجزا (پاکت الف: مدارک حقوقی و طرح پیشنهادی به همراه فزبندی و گام های اجرایی - پاکت ب: پیشنهاد مالی به همراه ریز هزینه ها و کسورات قانونی (مالیات-بیمه - مالیات بر ارزش افزوده (۹٪)) حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۲/۲/۳۰ به آدرس: تهران، بزرگراه حکیم، پارک پردیسان، معاونت محیط زیست دریایی، طرح حفاظت از تالاب های ایران ارسال نمایند.

✓ تذکر ۱: ضروری است روی پاکت ها حتما عنوان پروژه ذکر شده و ممهور به مهر شرکت باشد.

✓ تذکر ۲: برگه اعلام قیمت روی سربرگ شرکت پرینت و مهر و امضا گردد.